Bibliamagyarázat lelkipásztorok részére szolgálatukhoz.

K E R E S Z T, I G A É S T E H E R.

Irta: Csia Lajos.

KERESZT, IGA ÉS TEHER.

A bibliatanulmányozásnak egyik nagy veszedelme a fogalmaknak tisztázatlanul hagyása. Maguk az egyes nyelvek is fejlődnek, s ugyanannak a szónak különböző korokban vagy különböző helyeken más és más lehet az értelme, a fogalmak és az azokat fedő nevek eltolódhatnak egymásról. Jó példa erre a közönséges szó, mely a régi világban egyetemest jelentett /Hiszek egy közönséges egyházban!/, ma pedig aljasat jelent. Még inkább fennáll ez a veszedelem akkor, ha a kezünkben levő szöveg fordítás, például bibliafordítás, mely a fordító belátása szerint ültetni át az idegen nyelv szavait. Már magában az idegen nyelvben is kétséges sokszor, hogy valamely szó alatt melyik fogalmat kell érteni; még több kavarodás lehetséges, ha az eredeti szó helyén egy nem egészen ugyanazt jelentő magyar szó áll, s annak a magyar szónak az értelmét magyarázzuk bele a bibliai szövegbe. Fontos tehát a szavaktól fedett eredeti fogalmak felkutatása, feltárása. Így a görög psüché, pneüma szavakat magyarra az egy lélek szóval, a görög sarx és soma szavakat az egy test szóval fordították le. Ennek lett a következménye, hogy a magyar lelki szó alatt a görög szellemi szónak a fogalmát értik, holott a lelki a görögben annak ellenkezőjét, a husból jövőt, hibásan a testit értik. A legtávolabb visz el bennünket a bibliai fogalomtól az az eset, amikor a szó alatt levő fogalom változik meg. Így egyház /ekklésia/ alatt a Biblia a szent Szellem művét érti, melynek tagjait Isten ismeri, s melynek tagjai csak arról ismerhetők fel számunkra, hogy azok a hamisság /igazságtalanság minden fajtájától elhuzódnak, s azokkal közösséget nem vállalnak /II.Tim.2:19/, mi pedig általánosságban emberektől alkotott, földön anyakönyvezett, evilági szervezeteket értenek egyház alatt, melyeknek tagjait egyáltalában nem válogatják meg, tehát hozzá tartoznak igazságosak és igazságtalanok. Ebből a fogalomváltozásból hatalmas tévedések születnek: mindazt, amit a Biblia az Istentől alkotott, nagy részében láthatatlan egyetlen egyházról mond, átviszik az emberek az emberektől alkotott, földi, evilági társulatokra, ugyhogy ezekben az egyházakban sokszor Krisztus-ellenes bálványok fejlődnek ki, és Isten igaz tiszteletét veszélyeztetik. Fontos tehát a fogalmak eredeti, bibliai értelmével tisztába jutnunk, a bibliai fogalmakat megismernünk. Ma a keresztet, iga és teher szavak értelmét próbáljuk felkutatni, megvilágitani.

Keresztet alatt egy kivégzési eszközt ért a Szentirás, mely a halálra ítéltet halálos tusájának idejére mozdulatlanságra itélte, az okozott kinok által megölte, egyuttal meg is becstelenitette, mert csak lenézett emberfajtát volt szabad a római időben ily módon kivégezni. Átvitt értelemben áll e szó Mt.10:38-ban, hol a kereszt felvétele Jézus követésének módját jelenti, azaz azt fejezi ki példázattal, hogy Jézust nekünk is halálra ítélten kell követnünk; továbbá Mt.16:24-ben, hol a kereszt felvétele az önmegtagadással egy; Mk.10:21-ben /nem minden szövegben/, hol a keresszt hordozása a földi vagyonról való lemondást jelent; azt az állapotot jelzi, melyben az embernek földi vagyona van, s mégsem nyulhat hozzá; Lk.9:23-ban, hol a kereszt szintén önmegtagadást jelez, melyet naponként kell gyakorolnunk. Lk. 14:27-ben, hol Jézus tanitványsága kereszthelyvételt feltételez; I.Kor.1:17-ben, hol Krisztus keresztje azt a lemondást jelzi, hogy az apostol a világi filozófia, azaz tudás fegyvereihez nem nyul, mikor az evangéliumot hirdeti; ugyanott a 18.versben, hol a kereszt ahhoz való kötöttséget jelez, ami evilág szemében bolondság; Gal.5:11-ben, hol a kereszt arról a dicsről, tekintélyről és lelkiismeret-megnyugtatásról való lemondást jelent, melyet a vallás külső szertartá-

sai /körülmetélkedés/ nyujtanak az Őket használóknak; Gal.6:12-ben, hol a kereszt az üldözöttséget jelzi; a 14.v-ben, hol a kereszt a legmélyebb pontot jelzi, ameddig le lehet alázkodni; Fil.3:18-ban, hol a kereszt ellenségei között a hasimádókat nevezi meg; Kol.1:20-ban, hol a kereszt vérét, mint kiengesztelés eszközét említi; Kol.2:14-ben, hol a kereszt gyümölcseként a rendeletekben /dogmákban/ foglalt törvény alóli való mentességet említi; Héb.12:2-ben, hol a keresztet a gyalázat fogalmaként említi. A fogalom képes, átvitt értelme a "megfeszit" szóban is jelentkezik; igy Gal.5:24-ben a hus megfeszitéséről hallunk annak szenvedélyeivel és kivánságaival együtt, és 6:14-ben hol azt olvassuk, hogy Krisztus követője a világnak megfeszittetett, s a világ neki, vagy pontosabban: hogy Krisztus által megfeszittetett, azaz a keresztre vitetett a világ az Ő követője számára, s az Ő követője is megfeszittetett a világ számára; ezt ugy is mondhatjuk, hogy a világ és a keresztyén között elválasztó hatalomként áll Krisztus keresztje. Ugyenezt mondja Gal.2:20, mely szerint Krisztussal az Ő követője együtt függ a keresztfán, mert Vele együtt oda van feszitve, azaz a kereszt utjától nem mozdulhat el, és Róm.6:6, mely világosabban fejezi ki a dolgot, t.i. hogy óemberünk került Jézussal együtt a keresztre, mely testi életünket vétkessé teszi.

Ha a felsorolt bibliai helyeket átvizsgáljuk, meg kell állapitanunk, hogy a kereszt átvitt értelmében nem jelent betegséget, sem kedvezőtlen összeköttetést, mely ránk nézve kinos, kivéve Gal. 6:12-t, hol üldözésről van szó, és Fil.2:8-at, hol a keresztet gyalázatot jelent; nem jelent a kereszt szenvedést, csapást, kellemetlen embert, elöljárót, családtagot, amire pedig mind használni szokták ezt a szót; a szó seholsem fordul elő többesszámban, mintha többféle kereszt is volna a világon. A keresztet önkéntesen vállalt tehetetlenséget jelent, azt a lemondást, hogy valamihez hozzányuljunk, valaminek a segitségét, támaszát igénybe vegyük. A keresztyén számára egyetlen keresnt van csak, a Krisztus keresztje, s erre a keresztre ő is rá van feszitve, a világ is rá van feszitve, a hus, tehát a keresztyén embernek evilági élete is rá van feszitve; rá van feszitve a világ tudománya, a vallás külsőségei, mint a körülmetélkedés, a has, azaz a gyomor szolgálata, ha az bálvánnyá, istenné változik, sőt rá van feszitve a törvény, ahogy rendeletekbe irva alkalmat ad arra, hogy az ember azt saját erején, saját képességéből tartsa meg. A kereszt tehát nem betegség, nem szenvedés, nem csapás, nem kellemetlen kapcsolat, hanem önként vállalt lemondás, önkéntes fogság, önként viselt egyoldalusság, a bárgyuság, tudatlanság látszata, a világ megvetésének, gyalázásának vállalása; azonban nem akármilyen célból való lemondás, akárkinek a fogsága, akármiért a megvetés, gyalázat vállalása, akármilyen egyoldalusság, hanem a Krisztusért való üldöztetés és guny elvállalása, röviden Krisztus sorsának megosztása ebben a világban. Tehát az a kereszt, amelyet nekünk, kik Krisztus követői óhajtunk lenni, fel kell vennünk, a Krisztus keresztje, melyre Krisztus mellé vagy Krisztusban jelképesen mi is odaszegeztettünk, amikor Krisztus értünk meghalt. Nincsenek tehát keresztek, nincs mindenkinek másféle keresztje, nincsen a hitetleneknek vagy pogányoknak keresztjük, hanem a keresztyén ember keresztje azonos Krisztus keresztjével. Vagyis a kereszt felvétele azt jelenti, hogy Krisztus sorsát vállalva ebben a világban, lemondunk minden előnyről, melyet a világ fejedelme nyujt nekünk, hogy megvesztegessen, nagánnk lekötelezzen, foglyául ejtsen és katonái közé sorozzon. Ahol Jézus számára csak véres kereszt volt, ott mi ne keressünk vagyont, kényelmet, elismerést diszt magunknak; abból a tudákoskodásból, melyet Sátán a maga hazugságaival áthatott, megmérgezett, mi ne fogadjunk el semmit, még a saru kötő szijjat sem. Köztünk és a világ között ott áll a kereszt, a Krisztus megfeszitett, véres teste, s jól kell tudnunk, hogy ha Kris

tust követni fogjuk, ez a világ hasonló sorsot szán nekünk, s abból a sorsból annyit meg is valósít, amennyit Isten megenged. De nemcsak köztünk és a világ között áll elválasztó tilalomfa gyanánt a kereszt, hanem köztünk és önmagunk között is, vagyis Isten nélkül folytatott életünk között, s tudnunk kell, hogy bennünk semmi sincs, ami Krisztus követésében használható volna: mindent ujonnan felülről kell kapnunk. Ezért köztünk és a törvény mutatta ut között is ott áll a kereszt tilalomfája, hogy meg ne kíséreljük a magunk képességeivel valósítani meg az Istennek tetsző életet, hanem mindent az Ő kegyelméből, az Ő ereje által várjunk, hogy Ő valósítsa meg bennünk. Krisztushoz feszítve, eszmét se tegyünk magunkban. Nélkülözze a keresztet, melyet hordoznunk, melyet tudatosan magunkra vennünk kell.

Tönkrétéve utálatosnak, gyülöletesnek kell előttünk mindennek lennie, ami tőlünk származik, s nem felülről, kegyelemből, ingyen égi ajándékképpen, a szent Szellemmel száll alá. Meg kell tagadnunk a magunk gondolatait, mert a mi gondolataink nem az Isten gondolatai, hanem hustól fertőzöttek; meg kell tagadnunk a magunk dicsőségét, mert minden dicsőség Őt illeti, s mi legfeljebb az övét raboljuk el, az Övét bitoreljuk; meg kell tagadnunk saját akarásunkat, mert szivünk álnok, és könnyen félrevezet; ehelyett állandóan próbálgatnunk kell, mi az Ő akarata, mely uton akar Ő vezetni; meg kell tagadnunk saját terveinket, mert Ő előre elrendezte már életünket, pályánkat, s nekünk azt kell megtudnunk, mit jelölt Ő ki számunkra; meg kell tagadnunk saját igazságosságunkat, mert rajtunk és bennünk mindent megfertőzött a bün és hazugság, a magunk védelmét és védelmünket Rá kell hagynunk; a magunkban való tetszelgést; szóval meg kell tagadnunk magunkat. Az önmegtagadás tehát nem szenvedések vállalása, mint tévesen értelmezik, hanem a teljes, hiánytalan Istenre bizása mindennek, a hit utja.

A szenvedés, betegség, kellemetlen, kinos földi összeköttetések nem keresztek, hanem terhek, melyeket Isten ezt azót belátása szerint az embereknek, ugyhogy kinek-kinek a maga terhét kell hordoznia /Gal.6:6/. De míg a keresztet alól feloldás nincs, és ha a keresztet eltünik éltünkből, Krisztus távozik el belőle: addig a teherhordozásban segithetünk egymásnak, rá vethetjük a terhet Krisztusra és akkor az könnyü lesz és imádkozhatunk elvételéért /Mt.11:28-30, II.Kor.12:8/

Az igra szolgálati viszonyt, szolgaságot jelent /Mt.11:29-30, Csel.15:10, Gal.5:1, I.Tim.6:1/, s igy jelentése közelebb van a kereszthez, mint a teherhez. Aki Krisztus igáját veszi magára, az a keresztet is magára veszi. Krisztus igájában, azaz Krisztust szolgálva könnyebb lesz a teher, melyet hordoznunk kell, és meg is szeretjük az igát, gyönyörködünk Jézus igájában, mert a teher alatt is az Ő szeretetét észleljük. Lassankint a Krisztus keresztje is gyönyörüséget okoz, mert észrevesszük, mennyi áldás, mennyi haszon, mennyi öröm fakad abból, ha valaki a világtól és önmagától elszakadva, mindent Krisztustól kap, a Krisztus életét éli. Mert a keresztet e viszonynak csak egyik oldala; a másik oldala az élet, feltámadás.